

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS LOTERIJŲ IR LOŠIMŲ MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-326 5 IR 5¹ STRAIPSNIŲ PEKEITIMO ĮSTATYMO

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Loterijos ir lošimai sukelia daug socialinių problemų, todėl būtina imtis priemonių, kad šis verslas mokesčių pavidalu prisidėtų prie žalos visuomenei atlyginimo. Būtina riboti šio verslo prieinamumą. Lošimai ir loterijos palaipsniui sukelia priklausomybes, kurios vėliau šių pramogų dalyviams ir jų šeimoms tampa ne tik finansinė našta, bet ir šeimų santykių griūties priežastimi. Lošimų ir loterijų dalyviams dažnai prireikia ne tik psichologinės pagalbos, bet ir pagalbos kuriant gyvenimą iš naujo. Dažnai priklausomybė nuo lošimų tampa ir savižudybių priežastimi. Blogiausia, kad nepaisant draudimų, įvairūs žaidimų automatai, yra prieinami jaunimui ir net vaikams.

Loterijų ir lošimų sektorius yra labai pelningas. Atsižvelgiant į tai, būtina didesniu tarifu apmokestinti lošimų ir loterijų organizatorius. Lėšos, surinktos iš papildomo lošimų ir loterijų organizatorių apmokestinimo, būtų nukreiptos į priklausomybės prevencijos programas, psichologinės pagalbos centrus bei švietimo ir socialinės integracijos projektus.

Šiuo metu organizuojant loterijas, loterijų ir lošimų bazei yra taikomas 18 procentų mokesčio tarifas, todėl siūloma nuo 2026 m. sausio 1d. padidinti šį tarifą iki 25 procentų. Organizuojant lošimus lošimo automatais, stalo lošimus, bingą, totalizatorių, lažybas ir nuotolinius lošimus, loterijų ir lošimų mokesčio bazei taikomas 22 procentų mokesčio tarifas, todėl siūloma nuo 2026 m. sausio 1 d. padidinti šį tarifą iki 30 procentų.

Juridiniai asmenys, Lošimų įstatyme nustatyta tvarka siekiantys įgyti licenciją organizuoti azartinius lošimus, apmokestinami vienkartinio mokesčiu. Šiais įstatymo pakeitimais siūloma didinti ir vienkartinius mokesčius lošimų ir loterijų organizatoriams.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Projektą parengimą inicijavo ir Projektus parengė Lietuvos Respublikos Seimo nariai.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Šiuo metu organizuojant loterijas, loterijų ir lošimų bazei yra taikomas 18 procentų mokesčio tarifas. Organizuojant lošimus lošimo automatais, stalo lošimus, bingą, totalizatorių, lažybas ir nuotolinius lošimus, loterijų ir lošimų mokesčio bazei taikomas 22 procentų mokesčio tarifas,

4. Įstatymo projekte siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Projektu siūloma nuo 2026 m. sausio 1d. padidinti loterijų, loterijų ir lošimų bazei mokesčio tarifą iki 25 procentų.

Projektu siūloma nuo 2026 m. sausio 1 d. padidinti mokesčio bazę, organizuojant lošimus lošimo automatais, stalo lošimus, bingą, totalizatorių, lažybas ir nuotolinius lošimus, loterijas iki 30 procentų.

5. Galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir priemonės, kurių reikia imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Nenumatoma.

6. Įtaka kriminogenei situacijai, korupcijai

Įstatymo projektas nėra skirtas įgyvendinti korupcijos mažinimo priemonės. Priėmus įstatymo pakeitimus kriminogeninė situacija turėtų pagerėti.

7. Įtaka verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Nenumatoma.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Įstatymo projekto nuostatų įgyvendinimui pakeisti ar priimti naujų teisės aktų nereikės.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis nustatytų reikalavimų.

10. Ar Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projekto nuostatos neprieštarauja Europos Sąjungos dokumentams ir Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijai.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, kas ir kada juos turėtų priimti

Projektams įgyvendinti priimti teisės aktų nereikės.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti

Įstatymo projekto priėmimas papildomų biudžeto lėšų nepareikalaus. Dėl padidintų mokesčio lošimų ir loterijų organizatoriams bus surenkamos papildomos pajamos į biudžetą.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Įstatymo projekto rengimo metu specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia Įstatymo projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Reikšminiai projektų žodžiai (pagal Europos žodyną *Eurovoc*) yra šie: *lošimai, loterijos, mokestis*.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.